UCHWAŁA NR XLVII/878/23
RADY MIASTA TYCHY

z dnia 9 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2023-2025 w mieście Tychy”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r., poz. 1526) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz. 447 ze zm.) na wniosek Prezydenta Miasta Tychy, po zaopiniowaniu przez Komisję Porządku Publicznego, Zdrowia, Spraw Społecznych i Samorządowych oraz przez Komisję Finansów Publicznych

Rada Miasta Tychy uchwala:

§ 1

Przyjąć „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2023 – 2025 w mieście Tychy”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Podpisany

Załącznik do uchwały
Nr XLVII/878/23
Rady Miasta Tychy
z dnia 9 lutego 2023r

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2023-2025 w mieście Tychy

Podpisany

Spis treści:

Wprowadzenie

I. Organizacja pieczy zastępczej
1.1. Zadania gminy
1.2. Zadania powiatu - rola organizatora pieczy zastępczej
1.3. Zadania województwa
1.4. Adresaci programu
1.5. Przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej
1.6. Formy pieczy zastępczej.

II. Piecza zastępcza w mieście Tychy
2.1. Rodzinna piecza zastępcza
2.2. Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej – rola koordynatora
2.3. Usamodzielnieni Wychowankowie
2.4 Instytucjonalna piecza zastępcza

III. Ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Tychy

IV. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2023 - 2025
4.1. Założenia programowe
4.2. Cel główny i cele szczegółowe Programu

V. Podstawa prawna

Zakończenie

Podpisany

W P R O W A D Z E N I E

Wychowywanie w rodzinie jest jednym z podstawowych praw każdego dziecka. Gwarantuje je zarówno Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej, jak również ratyfikowana przez Polskę Konwencja o prawach dziecka.

Gdy rodzice biologiczni nie mogą lub nie są w stanie sprawować opieki nad dzieckiem, ma ono prawo do wychowania w ramach systemu pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej w Polsce stanowi zbiór spójnych działań osób i instytucji mających na celu zapewnienie właściwej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej. Regulacje prawne w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji systemu pieczy zastępczej zawiera ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 w/w ustawy system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Uznaje się, że optymalną formą pieczy jest piecza rodzinna. Osoby, które decydują się pełnić funkcję rodziny zastępczej muszą posiadać adekwatne predyspozycje i motywacje do tego, by brać pełną odpowiedzialność za powierzone im dzieci oraz zaspokajać ich potrzeby, troszczyć się, wspomagać ich rozwój fizyczny oraz emocjonalny. Rolą systemu pieczy zastępczej (zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej) jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego środowiska wychowawczego respektującego ich prawa, w tym: powrotu do rodziców biologicznych, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań oraz pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej powinno nastąpić dopiero

Podpisany

po wykorzystaniu wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Celem pieczy zastępczej jest stworzenie warunków do pomocy i uskutecznienie pozytywnych zmian w rodzinie, aby dziecko mogło powrócić pod opiekę rodziców biologicznych. W myśl obowiązującej Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizowanie pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. By system pieczy zastępczej działał w sposób planowy i efektywny, przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 180 pkt.1, nałożyły na powiat obowiązek opracowywania i realizowania 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, zawierającego między innymi wytyczne corocznego limitu zawodowych rodzin zastępczych.

Powiat finansuje wszelkie świadczenia wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto, powiat sprawuje funkcje organizacyjne, wspierające, administracyjne i kontrolne.

Przedstawiony program służy usystematyzowaniu oraz ukierunkowywaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w mieście Tychy. Program akcentuje głównie zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jakimi są: zapewnienie pieczy zastępczej, udzielanie świadczeń na rzecz rodzin zastępczych, działania profilaktyczne i współpraca pomiędzy instytucjami, których wspólnym celem jest wyposażenie rodzin i wychowanków w kompetencje pozwalające im w przyszłości na prawidłowe funkcjonowanie poza systemem pomocy. Program pozwoli zaplanować działania w zakresie profilaktyki i wspomagania opieki nad dzieckiem i rodziną, rozwijania i wspierania rodzinnych form opieki zastępczej oraz usamodzielniających się wychowanków.

Podpisany

Zadania oraz działania opisane w niniejszym dokumencie mogą być modyfikowane w przypadku zaistnienia istotnych przesłanek.

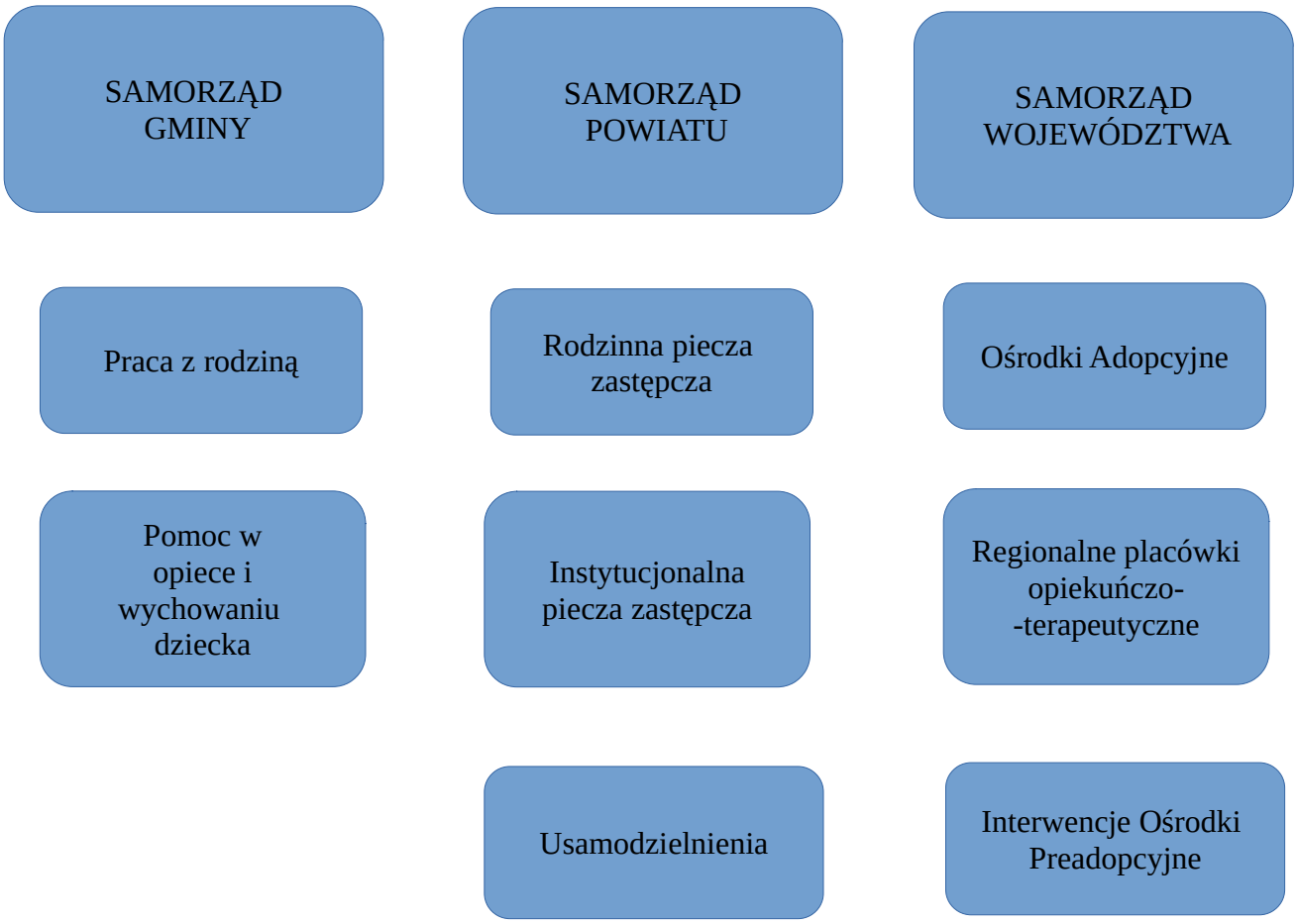
Podpisany

I. Organizacja pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej zorganizowany jest na trzech poziomach: gminy, powiatu, samorządu województwa. Poniżej przedstawiamy podział kompetencji dla poszczególnych poziomów oddziaływania:

Organizacja Pieczy Zastępczej
w świetle ustawy o wspieraniu
rodziny i systemie pieczy zastępczej

PODZIAŁ KOMPETENCJI :

Podpisany

1.1. Zadania gminy

Zgodnie z ustawą gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań profilaktycznych w środowiskach rodzinnych. Zadania mają charakter wspierający i są realizowane przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Gminy zobowiązane są do opracowania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny, które opisują: tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, możliwości zapewnienia wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (w tym pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa), prowadzenie placówek wsparcia dziennego, klubów środowiskowych oraz zapewnienie w nich miejsc, współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

1.2. Zadania powiatu - rola organizatora pieczy zastępczej

Organem odpowiedzialnym za funkcjonowanie systemu pieczy zastępczej jest starosta, wykonujący zadania w tym zakresie za pośrednictwem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego wyznacza.

Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia 10 października 2011 roku Nr 0050/208a/2011 o*rganizatorem rodzinnej pieczy zastępczej* został wyznaczony Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach. W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej opracowuje i realizuje 3-letnie powiatowe programy dotyczące rozwoju pieczy zastępczej, zawierające między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych oraz programy podnoszące jakość

Podpisany

świadczonych usług. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest jest zobowiązany przez powiat do tworzenia warunków umożliwiających powstawanie i funkcjonowanie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych, kierowania dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienia miejsca dzieciom w szeroko rozumianej pieczy zastępczej, tj.: w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Nadzoruje procesy usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. Ponadto zapewnia pomoc finansową i organizuje wsparcie dla osób usamodzielnianych, opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo - wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne.

Jest odpowiedzialny za prowadzenie naboru i zapewnienie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (zawodowej, niezawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka) oraz kwalifikowanie osób kandydujących i organizowanie szkoleń. Wydaje zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej. Przeprowadza również szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego.

Zajmuje się organizacją szkoleń, mających na celu podnoszenie kwalifikacji dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. Zapewnia również koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkolenia ukierunkowane na podnoszenie ich kwalifikacji.

Organizuje wsparcie dla rodzinnej pieczy zastępczej, m.in. poprzez: poradnictwo specjalistyczne, tworzenie grup wsparcia oraz rodzin pomocowych (np. podczas urlopu, choroby rodziny zastępczej), pomoc wolontariuszy, zapewnianie pomocy

Podpisany

prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego. Zapewnia poradnictwo dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, mające na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu oraz wzmocnienie ich kompetencji. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje ze środowiskiem lokalnym, prowadzi działalność diagnostyczno-konsultacyjną w celu pozyskania i kwalifikowania osób zgłaszających gotowości do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzi poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Organizator pieczy zastępczej dokonuje również okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, zgłasza do ośrodków adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Prowadzi rejestr danych rodzin zastępczych, który przekazuje do właściwego Sądu. Kompletuje we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentację związaną z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Jest odpowiedzialny za ustalanie odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz finansowanie: świadczeń pieniężnych na dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu. Realizuje świadczenia wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej. Organizator pieczy zastępczej sporządza również sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazuje je właściwemu wojewodzie; przedstawia staroście

Podpisany

i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy. Ponadto jest odpowiedzialny za przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstawaniu zaległości dotyczącej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej.

Jak wynika z powyższego, działania organizatora pieczy zastępczej ukierunkowane są na zapewnienie sieci wsparcia zarówno dla osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi, jak również samych małoletnich i ich rodzin biologicznych. Dzięki szerokim możliwościom podnoszony jest standard opieki nad dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej.

1.3. Zadania województwa

Do zadań województwa należy m.in. prowadzenie ośrodków preadopcyjnych i regionalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto opracowanie programów wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej. Skupia się też na promowaniu nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

1.4. Adresaci Programu

Program skierowany jest do: rodzin zastępczych, rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej, usamodzielnianych wychowanków (zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej).

Podpisany

1.5 . Przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej

Istnieje wiele przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, związanych z sytuacjami losowymi, np. śmiercią rodziców, jak również funkcjonowaniem środowisk rodzinnych, m.in.: uzależnieniami, (np. od substancji psychoaktywnych, alkoholu, hazardu), warunkami mieszkaniowymi uniemożliwiającymi zapewnienie właściwej opieki dziecku, konfliktami rodzinnymi (w tym przemocą), konfliktami z prawem, powodującymi niemożność sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem. Powodem umieszczenia w pieczy mogą być również bardzo niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców, zagrażające życiu lub zdrowiu dziecka, niemożliwe do wyeliminowania (np. ze względu na szeroko rozumiane deficyty lub brak współpracy) oraz zaniedbania opiekuńcze, wynikające z pozostawienia dziecka bez odpowiedniej opieki.

1.6. Formy pieczy zastępczej.

Piecza zastępcza jest zespołem osób, instytucji oraz działań, mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, kiedy nie może być ona sprawowana przez rodziców. Ukierunkowana jest na pracę z rodziną, która ma umożliwić powrót dziecka do rodziców. W sytuacji gdy jest to niemożliwe, zapewnia opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym.
Sprawowana jest z zachowaniem zasad etyki, w sposób umożliwiający zaspokojenie potrzeb emocjonalnych i materialnych dziecka, minimalizujący poczucie doświadczenia straty i separacji. Ukierunkowana jest na przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia.

Piecza zastępcza sprawowana jest w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej.

Podpisany

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są :

1) Rodzina zastępcza

- spokrewniona, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostającą w związku małżeńskim, będąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka
- niezawodowa, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostającą w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.
- zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna – rodzina, która za wykonaną pracę na rzecz przydzielonych jej dzieci otrzymuje wynagrodzenie

2) Rodzinny dom dziecka.

Działa na zasadach zbliżonych do rodziny zastępczej zawodowej, jednakże sprawuje opiekę nad większą liczbą dzieci (nie więcej niż 8 wychowanków) - w razie konieczności umieszczenia w rodzinnym domu dziecka rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w nim w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej czy prowadzenie rodzinnego domu dziecka to praca przez 24 godziny/ 7 dni w tygodniu. W związku z tym, ważnym elementem wsparcia rodziny zastępczej jest rodzina pomocowa, która okresowo zastępuje rodzinę zastępczą, czy rodzinny dom dziecka, gdy w/w nie mogą sami sprawować opieki nad dziećmi im powierzonymi ze względu

Podpisany

na urlop czy chorobę. Funkcję rodziny pomocowej może pełnić rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub rodzinne domy dziecka. Należy również dodać, że zgodnie z art. 57 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na wniosek rodziny zastępczej może zostać zatrudniona osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – dotyczy to rodzin zastępczych zawodowych lub rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywa więcej niż 3 dzieci lub w szczególnie uzasadnionym przypadku.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka objęte są opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, wyznaczanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej przewidzianej przez ustawę to:

- placówki opiekuńczo - wychowawcze typu: socjalizacyjnego,interwencyjnego, specjalistyczno- terapeutycznego, rodzinnego (powiat)
- regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne (samorząd województwa),
- interwencyjny ośrodek preadopcyjny (samorząd województwa).

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej służyć ma ograniczeniu roli placówek opiekuńczo - wychowawczych.

Instytucje te mają być małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (od 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie.

W tych placówkach przebywać będą także dzieci wymagające specjalnej opieki medycznej (np. wspomagane aparaturą medyczną), dla których ze względu na stan zdrowia nie byłoby możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej.

Podpisany

II. Piecza zastępcza w mieście Tychy

2.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- *rodzina zastępcza* - spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- *rodzinny dom dziecka*.

W latach 2019 - 2022 liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtowała się następująco:

L.P	**2019 rok**		**2020 rok**		**2021 rok**		**2022 rok**	
	Liczba rodzin	**Liczba dzieci**	**Liczba rodzin**	**Liczba dzieci**	**Liczba rodzin**	**Liczba dzieci**	**Liczba rodzin**	**Liczba dzieci**
Rodziny zastępcze spokrewnione	108	127	102	115	105	124	97	112
Rodziny zastępcze niezawodowe	39	48	35	43	36	44	39	50
Rodziny zastępcze zawodowe	6	41	6	38	6	37	6	33*

*Dane na dzień 31.12.2022 r.

Podpisany

Na przełomie ostatnich lat liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Mieście Tychy jest względnie stała. Nadal najliczniejszą grupę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione.

2.2. Model realizacji zadania dotyczącego pieczy zastępczej – rola koordynatora.

W nowym modelu realizacji zadania nastąpiło wyraźne oddzielenie procedury administracyjnej przyznawania świadczeń od pracy socjalnej. Wprowadzono funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej może być osoba, która posiada wykształcenie wyższe kierunkowe, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego oraz nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

· udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,

· przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,

· zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,

Podpisany

· zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
· udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
· przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat i nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach zadania koordynatora wykonuje trzech pracowników socjalnych.

2.3. Usamodzielnieni wychowankowie.

Osoba, która ukończyła 18 rok życia w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną. Mogą ubiegać się również o pomoc :
- na kontynuowanie nauki
- na usamodzielnienie
- na zagospodarowanie
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym miejsce w mieszkaniu chronionym

Podpisany

- pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

Pełnoletni wychowankowie zarówno rodzinnej jak instytucjonalnej pieczy zastępczej mają możliwość skorzystania z dwóch Mieszkań Chronionych mieszczących się w Tychach, w których łącznie jest przewidzianych 8 miejsc.

Liczba pełnoletnich wychowanków objętych pomocą finansową w ramach usamodzielnienia w latach 2019-2022:

Wychowankowie	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Rodzinna piecza zastępcza	33	37	39	20
Instytucjonalna piecza zastępcza	20	20	25	18
Razem	53	57	64	38*

***** Dane na dzień 31.12.2022r.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

W/w program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Program zawiera działania ukierunkowane na: uzyskanie przez

Podpisany

osobę usamodzielnianą wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz podjęcie przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia. Określa zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia. Zmiany w indywidualnym programie usamodzielnienia może dokonać osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia w przypadku zmiany sytuacji życiowej tej osoby. Zmiany programu wymagają zatwierdzenia przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Po zakończeniu realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia osoba usamodzielniana wraz z opiekunem usamodzielnienia i kierownikiem powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie dokonują oceny końcowej procesu usamodzielnienia. Wysokość pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż 595 zł. miesięcznie. Pomoc na usamodzielnienie, w przypadku wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą spokrewnioną, przysługuje jeżeli przebywał on w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat. Wysokość świadczenia w przypadku wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą jest uzależniona od ilości lat pobytu w pieczy zastępczej.

2.4 Instytucjonalna piecza zastępcza.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest obok rodzinnej, formą pieczy zastępczej organizowaną przez powiat. Na terenie Miasta Tychy funkcjonują trzy placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego. Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” obsługuje Placówkę Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 oraz Placówkę Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2. Placówki łącznie dysponują 51 miejscami.

Podpisany

W Placówkach tych umieszczane są dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.
Umieszczenie dzieci w Placówce następuje z powodu:

- niewydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców;
- śmierci rodzica/ów;
- uzależnienia od alkoholu;
- zaniedbania dziecka;
- konfliktów rodzinnych;
- choroby rodziców;
- przemocy domowej .

Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” w Tychach oraz pozostałe Placówki realizują zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej, typu socjalizacyjnego. Zadaniem Placówek jest umożliwienie dzieciom wychowywania się w warunkach domowych, dbałość o ich harmonijny rozwój, zabezpieczenie potrzeb oraz przygotowanie do dorosłego, samodzielnego życia. Opieka i wychowanie w Placówkach polega na realizacji zintegrowanych działań diagnostycznych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i prawnych w pracy z dzieckiem i jego rodziną. Placówki umożliwiają kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów oraz podejmuje działania mające na celu powrót dziecka do rodziny. Ponadto Placówki wspierają dzieci w realizacji ich pasji życiowych, zainteresowań oraz planów

Podpisany

dotyczących przyszłości.

W Placówkach sporządza się diagnozę psychofizyczną dla każdego dziecka, a praca z dzieckiem prowadzona jest zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonymi realizowanym przez wychowawcę, we współpracy z asystentem rodziny, pedagogiem, psychologiem, specjalistą pracy socjalnej i dzieckiem.

Placówki zapewniają opiekę i wychowanie na poziomie obowiązujących standardów określonych przepisami prawa.

Podpisany

III. Ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Tychy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jako Organizator Pieczy Zastępczej w Mieście Tychy corocznie składa sprawozdanie z prowadzonej działalności w tym również z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Podpisany

Poniższa tabela przedstawia całościową realizację programu w rozbiciu na kolejne lata

Podpisany

Cele i zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
I. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej 1. Piknik Rodzinny z okazji Dnia dziecka oraz Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	47 dzieci z 35 rodzin	Ze względu na stan epidemii nie odbył się Piknik	Zamiast corocznego Pikniku założono stronę internetową http://bezpiecznarodzina.tychy.pl/, której celem jest dalsze propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego	111 dzieci z 55 rodzin
2. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej - szkolenia dla kandydatów	7 kandydatów kwalifikacja dla 1 osoby	8 kandydatów kwalifikacja dla 8 osób	8 kandydatów kwalifikacje dla 4 osób oraz doszkolenie dla 2 osób na rodzinę	5 kandydatów kwalifikacje dla 5 osób

Podpisany

			zawodową, 3 kandydatów nie zostało zakwalifikowanych do szkolenia.	
- tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej	4 rodziny niezawodowe	5 rodzin zawodowych	1 rodzina zawodowa/5 rodzin niezawodowych	6 rodzin zawodowych
3. Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Tychy				
- wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i prawne udzielone również w formie zespołowej	150 osób	70 osób	70 osób	100 osób
- grupy wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą	1	Ze względu na stan epidemii nie odbyła się grupa wsparcia	Ze względu na stan epidemii nie odbyła się grupa wsparcia	1
- szkolenia podnoszące kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych	1	0	1	0

Podpisany

- indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem rodzinnej pieczy zastępczej	21	19	14	26
II .Zapewnienie przez Placówkę Pieczy Zastępczej „Kwadrat” specjalistycznych form opieki i wychowania dzieciom i młodzieży także tym ze specyficznymi potrzebami rozwojowymi Dostosowanie liczby miejsc w Placówce do potrzeb Gminy	1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku 2. Realizacja programów gwarantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej 41	1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku 2. Realizacja programów gwarantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej 51	1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku 2. Realizacja programów gwarantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej 51	1. Realizacja indywidualnych planów pomocy dziecku 2. Realizacja programów gwarantujących kompleksowe wsparcie dzieci w pieczy zastępczej 51
III Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy				

Podpisany

zastępczej: 1. Warsztaty dla usamodzielniających się wychowanków 2. Grupa edukacyjna dla opiekunów usamodzielnienia 3. Rozmowy indywidualne z pełnoletnimi wychowankami	1 1 53	Ze względu na stan epidemii nie odbyła się grupa wsparcia Ze względu na stan epidemii nie odbyła się grupa wsparcia 33	Ze względu na stan epidemii nie odbyła się grupa wsparcia Ze względu na stan epidemii nie odbyła się grupa wsparcia 48	0 0 53

Ewaluacja realizowanych działań Placówki Pieczy Zastępczej Kwadrat

Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” w Tychach realizowała zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej, typu socjalizacyjnego. Zadaniem placówki było umożliwienie dzieciom wychowywania się w warunkach domowych, dbałość o ich harmonijny rozwój, zabezpieczenie potrzeb oraz przygotowanie do dorosłego, samodzielnego życia. Opieka i wychowanie w Placówce polegała na realizacji zintegrowanych działań diagnostycznych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i prawnych w pracy z dzieckiem i jego rodziną.

Placówka umożliwiała kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów. Placówka wspierała dzieci w realizacji ich pasji życiowych, zainteresowań oraz planów dotyczących przyszłości.

Najczęstszymi przyczynami umieszczenia dziecka w Placówce były:

Podpisany

- problem alkoholowy w rodzinie,
- przemoc domowa,
- przewlekła choroba,
- nie przestrzeganie norm prawnych i społecznych,
- konflikty rodzinne,
- bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- rozwiązanie rodziny zastępczej lub adopcyjnej.

Do końca roku 2019 należało dokonać zmian organizacyjnych polegających na przekształceniu funkcjonującej Placówki Pieczy Zastępczej „Kwadrat”w mniejsze 14-osobowe jednostki. Dlatego też na bazie Mieszkania Socjalizacyjnego, przy ul. Batorego 98/13 i mieszkania przy ul. Ejsmonda 11/66 z dniem 01.01.2019 r. utworzono Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 1 dla 14 wychowanków, na bazie Mieszkania Socjalizacyjnego, przy ul. Kopernika 3/8 i mieszkania przy ul. Cichej 13/5 z dniem 01.01.2019 r. utworzono Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 2, w której również umieszczono 14 wychowanków.

Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” w Tychach nadal pozostała placówką opiekuńczo - wychowawczą, jednakże zgodnie z obowiązującymi standardami liczba miejsc została ograniczona do 14 wychowanków.

Ponadto Placówka Pieczy Zastępczej „Kwadrat” została Placówką obsługującą w.w. Placówki.

Dane liczbowe i opisowe dot. miejskiego systemu pieczy zastępczej za lata 2019 - 2022 r. (liczba dzieci objętych pieczą zastępczą, dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej, liczba mieszkań

Podpisany

Rok	Liczba miejsc ustalonych wg regulaminu Placówki			Wychowankowie w roku sprawozdawczym		
	PPZK	POW 1	POW 2	PPZK	POW1	POW2
2019	16	18	17	21	20	23
2020	16	18	17	18	22	20
2021	16	18	17	16	13	16
2022	16	18	17	16	17	17*

*Stan na 31.12.2022

Działania wspierające rozwój pieczy zastępczej oraz współpraca z innymi instytucjami.

W ramach podejmowanych działań wspierających rozwój pieczy zastępczej, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach współpracują z pracownikami sądu, kuratorami, policją, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Adopcyjnym. Ponadto podejmowana jest współpraca z fundacjami, stowarzyszeniami, które mają na celu realizacje dodatkowych zdań w zakresie wspierania i promowania rodzicielstwa zastępczego.

Podpisany

W latach 2019-2022 r. realizowano następujące projekty:

- Akcja „Potencjalny Mikołaj" - w ramach corocznej współpracy z Fundacją Ludzi z Potencjałem organizowane były Mikołajki dla dzieci przebywających w zawodowych rodzinach zastępczych, podczas których podopieczni zostali obdarowani prezentami.

- **Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19"** realizowany we współpracy z Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach. Głównym celem projektu było zapobieganie i ograniczanie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, poprzez zakup między innymi wyposażenia do realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania, zakup środków ochrony indywidualnej i wyposażenia do bezpośredniej walki z epidemią. Efektem realizacji celu było wzmocnienie rodzin zastępczych w wykonywaniu zadań oraz wychowanków rodzin zastępczych na terenie Miasta Tychy. W ramach projektu dokonano zakupu **100 laptopów** dla 60 rodzin spokrewnionych, 23 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 5 rodzin zastępczych zawodowych.

- **Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego –** utworzenie strony internetowej, propagującej ideę rodzicielstwa zastępczego (http://bezpiecznarodzina.tychy.pl/) , gdzie można uzyskać odpowiedź na pytania: Czym jest rodzina zastępcza?; Kto może zostać rodzicem zastępczym?; Dlaczego Rodzice Zastępczy są w Tychach tak potrzebni?

- **Kampania miejska „Zaproś miłość"** - w ramach której przeprowadzano rozmowy wstępne z kandydatami na rodziców zastępczych - informowano o idei rodzicielstwa zastępczego, zapewniano pomoc w procesie rekrutacji.

- **Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego** – dla obecnych rodzin zastępczych, jak również dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Podpisany

- Współpraca z prasą lokalną, udzielanie wywiadów na rzecz rodzicielstwa zastępczego, szerzenie idei rodzicielstwa zastępczego na terenie Miasta Tychy

- **Współpraca z Fundacją MultiIntegra** - współpracy z Fundacją organizowane były Mikołajki dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, podczas których podopieczni zostali obdarowani prezentami.

IV. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w latach 2023-2025.

4.1. Założenia programowe.

Podstawą prawną opracowania i realizacji Programu jest art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020., poz. 821.), zgodnie z którym „do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych". Ustawa kładzie główny nacisk na utrzymanie dzieci w rodzinie, na wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu dziecka do rodziny naturalnej poprzez szeroko rozumianą sieć wsparcia.

W przypadku, gdy rodzice nie mogą sprawować opieki nad dzieckiem uruchamia się system pieczy zastępczej tj. zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom. Piecza zastępcza ma zatem charakter okresowy, a jej celem jest wsparcie rodziny przeżywającej trudności do czasu wyeliminowania tej dysfunkcji. Tak rozumiana piecza wymaga ścisłej współpracy Gminy i Powiatu oraz bieżącej koordynacji działań

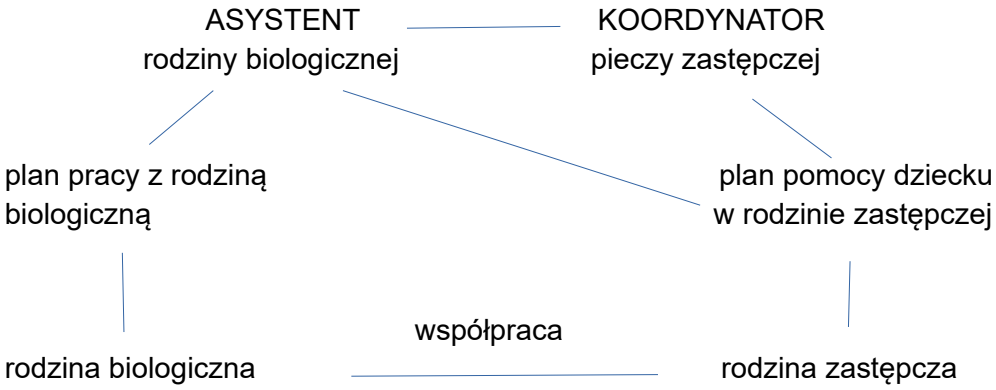

Podpisany

W S P Ó Ł P R A C A

Powiat ◄——► koordynator pieczy zastępczej

Gmina ◄——► asystent rodziny biologicznej

Podpisany

4.2. Cel główny i cele szczegółowe Programu.

CEL GŁÓWNY:
DALSZY ROZWÓJ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE TYCHY

	Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji	Termin	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźniki
1.	Ulepszanie systemu opieki nad dzieckiem przebywający w pieczy zastępczej	1. Promowanie i upowszechnianie w środowisku lokalnym rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki	- Audycje w telewizji, ulotki, artykuły w: prasie, radiu,internecie -Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej. -Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych – Dzień Rodzicielstwa Zastępczego -Strony internetowe: *bezpiecznarodzina.tychy.pl i www.mops.tychy.pl* jako forma utrzymania kontaktu z osobami zainteresowanymi tworzeniem rodzinnych form pieczy zastępczej	2023-2025 Okolice maja – czerwca każdego roku – 2023-2025	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej MOPS – Dział Pieczy Zastępczej UM Tychy - Wydział Promocji Miasta	Budżet Miasta Tychy Budżet Miasta Tychy	- Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
		2.Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej	-Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych,	2023-2025	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy	-Liczba osób uzyskujących kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
			-Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej – nie więcej niż 1 rodzina zastępcza zawodowa rocznie	2023-2025	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy	-Liczba rodzin, które otrzymały świadectwo kwalifikacyjne
			-prowadzenie procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej		MOPS – Dział Pieczy Zastępczej		-Liczba rodziny zastępczych zawodowych i niezawodowych
		3.Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Tychy, w tym również na rzecz powrotu dzieci do rodziny naturalnej	-Poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne i psychologiczne dla rodzin zastępczych -Organizowanie grupy wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodzin pomocowych, -Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych		MOPS – Dział Pieczy Zastępczej, asystenci, pracownicy socjalni, organizacje poza rządowe	Budżet Miasta Tychy	-Liczba osób, które skorzystały z pomocy -Liczba rodzin, które wzięły udział w grupach, szkoleniach
			- Współpraca z rodzicami naturalnymi dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na rzecz powrotu dziecka do środowiska rodzinnego, w tym dbanie o zachowanie tożsamości dziecka	2023-2025			- Liczba dzieci powracających z rodzin zastępczych do rodziców biologicznych

Podpisany

		4. Wzrost jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej	- utrzymywanie kontaktów w rodzicami biologicznymi - sporządzanie okresowych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej - Wypłacanie świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym - Doskonalenie kadry zawodowej z zakresu pieczy zastępczej poprzez udział w szkoleniach i konferencjach - Współpraca z organizacjami poza rządowymi - Intensywna współpraca z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzinnymi oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku		MOPS – Dział Pieczy Zastępczej, asystenci, pracownicy socjalni, organizacje poza rządowe		-Ilość świadczeń dla rodzin zastępczych -Liczba pracowników, którzy odbyli szkolenie -Podniesienie standardu usług -Sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej
2.	Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych	Prowadzenie istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego	Utrzymanie i rozwijanie jakości warunków bytowych dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe	Powiat	Budżet Miasta Tychy	Ilość placówek opiekuńczo-wychowawczych, liczba wychowanków
3.	Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	Dalsze wsparcie usamodzielnia-nych wychowan-ków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	- organizowanie spotkań edukacyjnych dla usamodzielnianych wychowanków oraz opiekunów usamodzielnienia - Dbałość o pozytywny wizerunek wychowanka pieczy zastępczej - Zapewnienie możliwości skorzystania z miejsca zamieszkania w Mieszkaniu Chronionym - Przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki, rzeczowej na zagospodarowanie oraz pomocy pieniężnej na usamodzielnienie -Poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne i psychologiczne dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej przez co można zapobiec wykluczeniu społecznemu	2023-2025	MOPS – Dział Pieczy Zastępczej	Budżet Miasta Tychy	-liczba zrealizowanych procesów usamodzielnienia -liczba przyznanych miejsc w mieszkaniu chronionym -liczba pełnoletnich wychowanków otrzymujących pomoc -liczba zrealizowanych procesów usamodzielnienia

Podpisany

V. Podstawa prawna

Trzyletni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej został opracowany na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

Realizacja zadań związanych ze wsparciem i rozwojem pieczy zastępczej opiera się w szczególności na:

- Ustawie z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

Podpisany

ZAKOŃCZENIE:

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025, został opracowany na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ma charakter otwarty i może podlegać ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

Analiza powyższych wskaźników umożliwi, po zakończeniu okresu realizacji Programu przyjętego na lata 2023 – 2025, podsumowanie efektów działań podjętych w kolejnych latach, co stanowić będzie podstawę do dokonania oceny skuteczności i stopnia realizacji przyjętych celów.

Założenia programu pozwalają zaplanować działania z zakresu profilaktyki wsparcia rodziny i dziecka oraz działania umożliwiające rozwój rodzinnych, a także instytucjonalnych form pieczy zastępczej. Nadrzędnym celem wszystkich działań ukazanych w Programie jest zapewnienie dzieciom tymczasowej opieki i wychowania w pieczy zastępczej. Kierunki niniejszych działań zmierzają do wzmocnienia systemu pieczy zastępczej. Program kładzie nacisk na wsparcie dla istniejących form pieczy zastępczej, jak również na promocję rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a w szczególności na tworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych.

Realizacja programu jest działaniem długoterminowym, wymagającym zaangażowania oraz dużej odpowiedzialności ze strony wielu instytucji. Ponadto efektywność programu zależeć będzie również od zaangażowania rodzin, którym udzielana jest pomoc, a także od wydolności systemu pomocy społecznej.

Wspólne działania i współpraca instytucji pomocy społecznej z rodzinami pozwolą na bardziej efektywną realizację nadrzędnego celu niniejszego programu, jakim jest powrót dziecka do rodziców biologicznych. Powstały program ukazuje szereg możliwości poprawy funkcjonowania pieczy zastępczej i osiągnięcia założonych celów.

Podpisany